

Aanmeldnotitie vormvrije m.e.r. beoordeling

Project : Fishfarm Terworm te Heerlen
Referentie : CA200031.026.R02.v1.0
Datum : 06-05-2021
Status : Definitief

1. Inleiding

1.1. Aanleiding

Op 7 juli 2017 is een wijziging van het Besluit milieueffectrapportage in werking getreden. Eén van de belangrijkste gevolgen van deze wetswijziging is dat de effecten van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen, die via het herzien van een bestemmingsplan mogelijk worden gemaakt, door middel van een vormvrije m.e.r.-beoordeling in beeld moeten worden gebracht. Hiertoe dient een aanvraag te worden opgesteld, op basis waarvan beoordeeld wordt of het noodzakelijk is een milieueffectrapportage op te stellen.

Voorliggende aanvraag is opgesteld ten behoeve van de ruimtelijke onderbouwing 'Fishfarm Terworm' te Heerlen welke de ontwikkeling van een viskwekerij en de inrichting van een deel van het terrein als natuur ter plaatse van de voormalige RWZI aan de Eikendermolenweg 100 te Heerlen mogelijk dient te maken.

In deze aanvraag zijn de milieueffecten in relatie tot het planvoornemen geïnventariseerd en gebundeld weergegeven. Op basis van de aanvraag dient het bevoegd gezag een besluit te nemen over het al dan niet opstellen van een milieueffectrapportage.

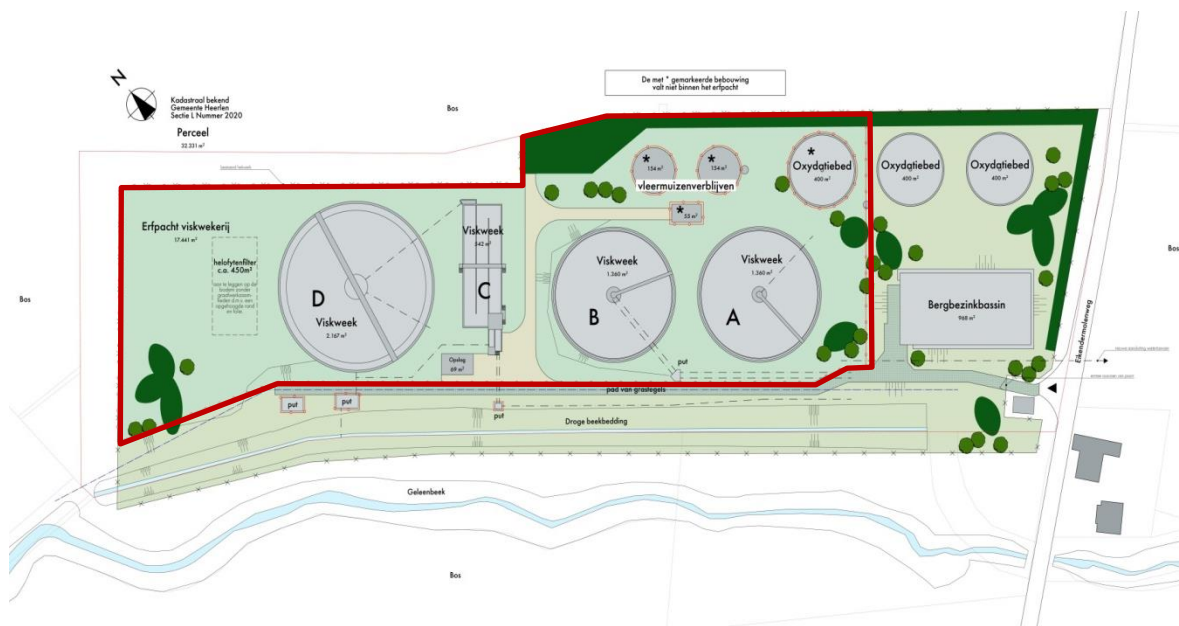

Luchtfoto met aanduiding projectlocatie

1.2. Beschrijving beoogde ontwikkeling

Aan de Eikendermolenweg 100 te Heerlen bevindt zich de voormalige RWZI van Heerlen. In het kader van IBA Parkstad heeft de invulling van deze voormalige RWZI de aandacht gekregen. De reeds aanwezige bebouwing, en met name de bassins, zijn geschikt voor een viskwekerij. De planontwikkeling voorziet in de realisatie van een viskwekerij in de bestaande bassins waarbij het overige terrein wordt omgevormd tot natuur.

De ontwikkeling betreft enerzijds de realisatie van een viskwekerij binnen de bestaande bebouwing van de RWZI en anderzijds de natuurontwikkeling van het overige terrein. De viskwekerij zal gebruikmaken van de bestaande bassins. Daarnaast worden de aanwezige slibgisting tanks en ketelhuis omgedoopt tot officiële vleermuisverblijven en wordt tevens de aanwezige vegetatie omgevormd tot natuur.

Beoogde situatie viskwekerij

1.3. Ruimtelijke onderbouwing

Ten behoeve van de beoogde planontwikkeling is door Geonius een ruimtelijke onderbouwing opgesteld welke separaat zal worden ingediend.

2. Besluit milieueffectrapportage

2.1. Algemeen

Bepaalde activiteiten kunnen belangrijke nadelige gevolgen hebben voor het milieu, waardoor het opstellen van een milieueffectrapportage (m.e.r.) of het verrichten van een m.e.r.-beoordeling noodzakelijk is. In het Besluit milieueffectrapportage is vastgelegd welke activiteiten m.e.r.-plichtig zijn en voor welke activiteiten een m.e.r.-beoordeling moet worden verricht. In onderdeel C van de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage zijn de activiteiten, plannen en besluiten opgenomen ten aanzien waarvan het maken van een milieueffectrapportage (m.e.r.) verplicht is. In onderdeel D van de bijlage zijn de activiteiten, plannen en besluiten opgenomen waarvoor een m.e.r.-beoordeling moet worden uitgevoerd. Als een activiteit op grond van onderdeel D m.e.r.-beoordelingsplichtig is, geldt voor een kaderstellend (bestemmings)plan dat die activiteit mogelijk maakt, een plan-m.e.r.-plicht.

Voor alle activiteiten zijn drempelwaarden opgenomen. Als een activiteit voorkomt in kolom 1 van de C- of D-lijst en de drempelwaarden uit kolom 2 worden overschreden, is een m.e.r. (onderdeel C) of een m.e.r.-beoordeling (onderdeel D) verplicht. Voor activiteiten die genoemd worden in onderdeel D, maar waarbij de drempelwaarde niet wordt overschreden, geldt de verplichting om na te gaan of toch een m.e.r.-beoordeling (of een m.e.r.) moet worden uitgevoerd. Het bevoegd gezag moet in zo'n geval nagaan of er sprake is van omstandigheden die - ondanks dat de drempelwaarden niet worden overschreden - aanleiding geven voor het verrichten van een m.e.r.(beoordeling). De motivering moet zijn gebaseerd op een toets die qua inhoud aansluit bij de verplichte m.e.r.-beoordeling.

2.2. Activiteit en drempelwaarden

De realisatie van een viskwekerij is een activiteit die voorkomt op de bijlage bij het Besluit milieueffectrapportage 1994. Categorie 28 van onderdeel D van de bijlage noemt de activiteit 'Intensieve aquacultuur van vis dan wel de wijziging of uitbreiding daarvan.', waaronder een viskwekerij wordt verstaan. Omdat de kwekerij zich richt op het opkweken van vissen ten behoeve van de hengelsport en niet op consumptievis, ligt de productiecapaciteit beduidend lager dan de zogenaamde drempelwaarde van 1000 ton/jaar. Het Besluit m.e.r. (artikel 2, vijfde lid onder b.) schrijft echter ook bij activiteiten onder de drempelwaarde voor dat een milieu-effectbeoordeling nodig is, waarbij wordt verwezen naar de Europese richtlijn milieueffectrapportage. Dit is de zogenaamde vormvrije m.e.r.-beoordeling.

2.3. Vormvrije m.e.r.-beoordeling

In een vormvrije m.e.r.-beoordeling wordt getoetst of een activiteit belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu kan hebben. Een informele m.e.r.-beoordeling kan leiden tot twee conclusies:

- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn uitgesloten: er is geen m.e.r. of m.e.r. beoordeling noodzakelijk;
- belangrijke nadelige gevolgen voor het milieu zijn niet uitgesloten: er moet een m.e.r.-beoordeling plaatsvinden of er kan direct worden gekozen voor een m.e.r.

De criteria waaraan moet worden getoetst zijn opgenomen in bijlage III van de Europese richtlijn 'betreffende de milieubeoordeling van bepaalde openbare en particuliere projecten'. Het betreft de volgende drie algemene criteria met elk hun sub criteria:

- *kenmerken van het project*: omvang van het project, cumulatie met andere projecten, gebruik van natuurlijke hulpbronnen, productie van afvalstoffen, verontreiniging en hinder en risico op ongevallen;
- *plaats van het project*: bestaand gebruik van de locatie, natuurlijke hulpbronnen en opnamevermogen/gevoeligheid van het milieu;

- *kenmerken van het potentiële effect*: bereik, grensoverschrijdend karakter, orde van grootte en complexiteit, waarschijnlijkheid en duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect.

De vormvrije m.e.r.-beoordeling is opgesteld op basis van de onderzoeken die uitgevoerd zijn in het kader van de in voorbereiding zijnde ruimtelijke onderbouwing.

3. Kenmerken van het project

Kenmerken van het plan	
Omvang van het project (relatie met drempel D-lijst)	D28: 'Intensieve aquacultuur van vis dan wel de wijziging of uitbreiding daarvan'. Het project heeft betrekking op de ontwikkeling van een viskwekerij ter plaatse van de voormalige RWZI. De viskwekerij is een kwekerij met een lage bezetting vis per m³. De indicatieve drempel uit de D-lijst (een productiecapaciteit van 1.000 ton vis per jaar of meer) wordt niet overschreden.
Cumulatie van andere projecten	Er zijn geen autonome ontwikkelingen in de omgeving van het plangebied bekend, waardoor geen sprake is van cumulatie van milieueffecten met andere projecten.
Gebruik natuurlijke hulpbronnen	De realisatie van de voorgenomen ontwikkeling legt geen bijzonder beslag op natuurlijke hulpbronnen
Productie afvalstoffen	Zowel tijdens de aanleg- als de gebruiksfase vindt er geen productie van stoffen plaats die leiden tot gevaarlijke of milieubelastende afvalstoffen of tot effecten voor de bodem- en waterkwaliteit. Bij de viskwekerij wordt gewerkt met een gesloten watersysteem met hergebruik van water waardoor weinig tot geen nitraat en fosfaat op het riool wordt geloosd. Daarnaast wordt in een latere fase gebruik gemaakt van een helofytenfilter om het afvalwater van de vissen te zuiveren. Voor wat betreft de afvoer van (bedrijfs) afval worden de reguliere procedures en processen gevolgd, waardoor geen sprake is van belangrijke resteffecten die aanleiding zouden geven tot het doorlopen van een m.e.r.-procedure.
Verontreiniging en hinder	Tijdens de aanlegfase is er mogelijk in (zeer) beperkte mate sprake van tijdelijke hinder als gevolg van bouwverkeer en bouw-/aanlegwerkzaamheden, maar dit betreft geen hinder groter dan bij reguliere bouwwerkzaamheden. Dit zal geen permanente nadelige gevolgen hebben aangezien het slechts om een tijdelijke situatie gaat. Geluid De planontwikkeling betreft de realisatie van een viskwekerij. Gelet op de Wet geluidhinder is bij onderhavige planontwikkeling geen sprake van een nieuw geluidgevoelig object en/of terrein. Het aspect geluid (van externe komaf) vormt zodoende geen belemmeringen voor onderhavige planontwikkeling. Water Bij de viskwekerij wordt gewerkt met het recirculatiesysteem aquacultuur (RAS) waarbij afvoerstromen naar één verzamel punt worden geleid en efficiënt worden behandeld. Na zuivering wordt het water hergebruikt. Hierdoor hoeft alleen het verdampte water te worden aangevuld. Het water dat geloosd wordt op het gemeentelijk stelsel beperkt zich tot het water dat nodig is voor verversing en voor het spoelen van de filters van de bassins. Afvalwater wordt geloosd op het gemeentelijk gemengde riool. Er vindt geen lozing plaats op de

	Geleenbeek. Er is bij de ontwikkeling geen nieuwe bebouwing of verhardingen voorzien. Hierdoor blijft de waterhuishouding in het gebied ongewijzigd. Bodem Ter plaatse van het projectgebied is een verkennend bodemonderzoek uitgevoerd. Op basis van de vastgestelde bodemkwaliteit dient de hypothese “verdacht” te worden aanvaard. Op één boorlocatie wordt de interventiewaarde voor minerale olie overschreden. Op basis van de zintuiglijke waarnemingen en de analyses is de inschatting gemaakt dat geen sprake is van een geval van ernstige bodemverontreiniging. Als in de toekomst graafwerkzaamheden plaatsvinden bij de minerale olie-verontreiniging is een aanvullend bodemonderzoek naar de horizontale verspreiding van de minerale olie noodzakelijk. Er is met voldoende betrouwbaarheid vastgesteld dat in de bovengrond op de locatie geen asbest in de bodem aanwezig is. De voorgenomen ontwikkeling betreft de realisatie van een viskwekerij. Voor de kweek van de vissen zal gebruik worden gemaakt van de op het terrein aanwezige betonnen bassins. Voor de betreffende ontwikkeling hoeven geen graafwerkzaamheden te worden uitgevoerd in de bodem. Om deze reden kan worden geconcludeerd dat er vanuit de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem geen belemmeringen bestaan voor het voorgenomen gebruik/functie. Natuur Voor het projectgebied en de omgeving is een QuickScan uitgevoerd waarin zowel de gebiedsbescherming als de soortenbescherming is meegenomen. <u>Gebiedsbescherming</u> <i>Natura 2000-gebieden</i> Het projectgebied ligt als een enclave in het Natura 2000-gebied Geleenbeekdal. De optredende storingsfactoren geluid en optische verstoring hebben een kleine overlap met Natura 2000-gebied Geleenbeekdal. De storingsfactoren reiken niet tot overige deelgebieden en overige Natura 2000-gebieden. De storingsfactoren die overlappen met het Natura 2000-gebied treden niet in die mate op dat significante gevolgen optreden in het licht van de instandhoudingsdoelen voor het Natura 2000-gebied Geleenbeekdal. <i>Stikstof</i> De voorgenomen ontwikkeling veroorzaakt zowel in de aanlegfase als in de gebruiksfase geen stikstofdepositie op het omringende Natura 2000-gebied Geleenbeekdal of andere Natura 2000-gebieden boven de 0,00 mol/ha/jaar. <i>Omgevingsverordening Limburg</i> Het projectgebied wordt omringd door de Goudgroene natuurzone. Door de voorgenomen ontwikkeling in het projectgebied gaan noch
--	--

	wezenlijke kenmerken en waarden in de omringende Goudgroene natuurzone verloren, noch worden deze aangetast. In het projectgebied zelf liggen enkele smalle stroken. Deze stroken zijn aangemerkt als beheertypen N12.02 Kruiden- en faunairijk grasland en N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos. Deze beheertypen zijn feitelijk niet aanwezig en waren ook toen het terrein nog in eigendom was van het Waterschapsbedrijf Limburg, niet aanwezig. Door de voorgenomen ontwikkelingen gaan geen wezenlijke kenmerken en waarden verloren. Door de meer natuurlijke inrichting en het voorgenomen beheer wordt een kleine bijdrage geleverd aan het verbinden van de omliggende Goudgroene natuurzone (de enclave wordt in praktijk iets kleiner). Vervolgstappen of compensatie op grond van de Beleidsregel natuurcompensatie zijn niet nodig. <u>Soortenbescherming</u> ▪ Het projectgebied en de directe omgeving is leefgebied van enkele beschermde soorten. In het algemeen geldt: als dieren worden aangetroffen in het projectgebied geldt te allen tijde de zorgplicht. Bij het onverhoopt toch aantreffen van beschermde planten- of diersoorten waarvoor geen vrijstelling geldt, dienen de werkzaamheden te worden stilgelegd en dient contact opgenomen te worden met een ecooloog om benodigde vervolgstappen te bespreken. ▪ Voor een deel van deze soorten geldt een vrijstelling voor het vangen en vernietigen van verblijfplaatsen bij ruimtelijke ingrepen. Maatregelen in het kader van de zorgplicht en zorgvuldig handelen worden opgenomen in een ecologisch werkprotocol. Voor een aantal soorten is nader aandacht nodig in het kader van de Wet natuurbescherming om overtredingen van de verbodsbepalingen in de aanlegfase en bij ingebruikname te voorkomen. Als deze maatregelen in acht worden genomen is een ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming niet nodig. Voor deze soorten zijn maatregelen aangegeven welke net als de algemene maatregelen uit oogpunt van de zorgplicht en zorgvuldig handelen opgenomen zijn in een ecologisch werkprotocol. Bedrijfshinder Volgens de VNG-publicatie 'Bedrijven en Milieuzonering' wordt een bedrijf dat zich bezighoudt met visteelt (SBI032) tot een categorie 3.1 bedrijf gerekend. Hierbij geldt een richtafstand (gebaseerd op geur alsook geluid) van 50 meter t.o.v. gevoelige bestemmingen. <i>Geur:</i> De bassins van de viskwekerij ligt op een afstand van ca. 90 meter waarmee voor geur voldaan wordt aan de richtafstanden. <i>Geluid:</i> Voor geluid geldt dat de inrit is gelegen op een afstand van minder dan
--	---

	50 meter tot de woning zodat er een nadere beschouwing noodzakelijk is. Daarvoor is door K+ Adviesgroep een akoestisch onderzoek uitgevoerd naar geluid als gevolg van de bevoorrading. Uit de resultaten van dit akoestisch onderzoek blijkt het volgende: • Uit het onderzoek is gebleken dat in de dagperiode er maximaal 22 verkeersbewegingen van een zware vrachtwagen mogelijk zouden zijn wil de gevelbelasting binnen de streefwaarde van 45 dB(A) blijven. In de praktijk zal het aantal bewegingen ruim onder de 22 bedragen en daarmee zal de langtijdgemiddelde gevelbelasting voldoen aan een etmaalwaarde van 45 dB(A). • Uit het onderzoek is gebleken dat de piekniveaus op de gevel maximaal 74 dB(A) zullen bedragen. Deze piekgeluiden komen alleen in de dagperiode voor, zijn qua frequentie beperkt tot 1 a 2 maal per week en zijn een gevolg van laad- en losactiviteiten die op grond van het Activiteitenbesluit buiten beschouwing worden gelaten en daarmee zijn dergelijke geluidniveaus toch toelaatbaar. • Uit het binnenwaardeonderzoek is nagegaan met welke bouwkundige scheidingsconstructies een voldoende geluidwering kan worden behaald om ervoor te zorgen dat de binnenwaarde in de dagperiode onder de 55 dB(A) zal blijven. Met het vorenstaande is aangetoond dat er sprake zal zijn van een acceptabel woon- en leefklimaat. Luchtkwaliteit De ontwikkeling van een viskwekerij wordt niet toegewezen aan één van de beschreven categorieën van gevallen. Op deze locatie was een rioolwaterzuiveringsinstallatie gevestigd. De verkeersbewegingen die deze R.W.Z.I. genereerde komt grotendeels overeen met de verkeersbewegingen die de viskwekerij gaat generen. De luchtkwaliteit zal gelijk blijven of nauwelijks verslechteren. Met voorliggend plan wordt geen significante invloed op de luchtkwaliteit uitgeoefend. Externe veiligheid Aan de hand van de risicokaart (zie: www.risicokaart.nl), het geldende bestemmingsplan, de studie 'Externe veiligheid: invloedsgebiedenkaart gemeente Heerlen voor de ruimtelijke ordening' (AVIV, projectnummer 142686 d.d. 26.11.2014) en de Regeling Basisnet zijn externe veiligheidsrisico's beoordeeld. Uit de beoordeling blijkt dat in en nabij het projectgebied geen bedrijven zijn gevestigd en/of activiteiten bekend die, gezien de aard en omvang en de ligging ten opzichte van het projectgebied, een onacceptabel extern veiligheidsrisico opleveren. Ook zijn direct nabij het projectgebied geen wegen voor het transport van gevaarlijke stoffen aangewezen. Binnen de inrichting worden geen activiteiten verricht waarbij externe veiligheidsrisico's ontstaan. Daarnaast worden er geen
--	---

	gevaarlijke stoffen opgeslagen in dusdanige hoeveelheden dat hiervoor nadere externe veiligheidseisen of -contouren gelden. Daarnaast neemt met de ontwikkeling het aantal mensen dat werkzaam is binnen het projectgebied niet of slechts zeer beperkt toe. Voor zo ver een groepsrisico aan de orde is, verandert deze niet door de beoogde ontwikkeling. Archeologie Op de gemeentelijke archeologische beleidskaart heeft het projectgebied gekarteerd als gebied een hoge verwachtingswaarde (waardecategorie 3). Aangezien bij het project geen bouwwerkzaamheden zijn voorzien zal er geen verstoring plaatsvinden van de ondergrond, Hierdoor is het uitvoeren van archeologisch onderzoek niet noodzakelijk. Het aspect archeologie vormt geen belemmeringen voor onderhavige planontwikkeling.
Risico voor ongevallen	De beoogde ontwikkelingen zorgen niet voor een toename van risico's in de omgeving. Er worden geen extra gevaarlijke stoffen geproduceerd, opgeslagen of vervoerd.

4. Plaats van het project

Plaats van de projecten	
Bestaand grondgebruik	Het plangebied is in de huidige situatie bestemd voor voorzieningen van openbaar nut. Het betreft het terrein van de voormalige rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI). Deze installatie is al enkele jaren niet meer in gebruik. Het bestaande grondgebruik levert geen belemmeringen op in relatie tot de beoogde ontwikkeling.
Rijkdom aan en kwaliteit en regeneratievermogen natuurlijke hulpbronnen van het gebied	N.v.t.
Het opnamevermogen van het natuurlijke milieu, met in het bijzonder aandacht voor: • gevoelige gebieden (wetlands, kustgebieden, berg- en bosgebieden, reservaten en natuurparken, Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) • gebieden waarin bij communautaire wetgeving vastgestelde normen inzake milieukwaliteit reeds worden overschreden • gebieden met hoge bevolkingsdichtheid • landschappen van historisch, cultureel of archeologisch belang.	Het gebied ligt in de directe nabijheid van het Natura 2000-gebied "Geleenbeekdal". Verder ligt het plangebied deels in het provinciaal beschermd gebied van de Goudgroene Natuurzone (Natuurnetwerk Nederland). N.v.t. N.v.t. Het projectgebied is gelegen binnen het Beschermingsgebied Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Daarbij is het overgrote deel van het perceel aangeduid als 'Beekdal'.

Het projectgebied omsloten door het Natura 2000-gebied Geleenbeekdal (bron: Limburg Atlas, 2021)

5. Kenmerken van het potentiële effect

Kenmerken van het potentiële effect	
Bereik van het effect (geografisch en grootte getroffen bevolking)	Er zijn geen effecten te verwachten die uit te drukken zijn in geografische zone en/of grootte van de getroffen bevolking
Grensoverschrijdend karakter	Niet van toepassing
Waarschijnlijkheid effect	Van onevenredige effecten voor de omgeving is geen sprake. Het plangebied ligt in een gevoelig gebied. Desondanks zorgt de beoogde ontwikkeling niet voor onaanvaardbare effecten op deze beschermde gebieden.
Duur, frequentie en omkeerbaarheid van het effect	Eventuele effecten doen zich met name in de aanlegfase voor. Blijvende effecten doen zich niet voor. In de gebruiksfase vinden er geen verstoringseffecten plaats.

6. Conclusie

De beoogde ontwikkeling omvat enerzijds de realisatie van een viskwekerij binnen de bestaande bebouwing van de RWZI en anderzijds de natuurontwikkeling van het overige terrein. Het plangebied ligt in een gevoelig gebied. Desondanks zorgt de beoogde ontwikkeling niet voor onaanvaardbare effecten op deze beschermde gebieden.

De beoogde ontwikkeling zorgt, noch in de aanlegfase, noch in de gebruiksfase, voor zodanige belangrijke nadelige milieugevolgen dat een milieueffectrapportage zou moeten worden doorlopen. Het is aan de bevoegd gezagen om hierover een definitief besluit te nemen en dit bekend te maken.